49003 ـ پاداش اعتکاف

سوال

اعتکاف چه اجر و پاداشی دارد؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولا:

اعتکاف عبادتی مشروع است که باعث نزدیکی به الله تعالی می‌شود. در این باره مراجعه نمایید به سوال شمارهٔ (48999).

پس از دانستن این، احادیث بسیاری نیز وارد شده که به نزدیکی به الله با انجام عبادات نافله ترغیب می‌کند و این احادیث به طور کلی همهٔ عبادات از جمله اعتکاف را در بر می‌گیرد.

از جملهٔ این احادیث، سخن الله سبحانه و تعالی در حدیث قدسی است که می‌فرماید: بنده‌ام با چیزی بیشتر از آنچه بر او فرض کرده‌ام به من نزدیک نشد و همچنان بنده‌ام با نوافل به من نزدیک می‌شود تا آنکه دوستش بدارم و هرگاه دوستش داشتم شنوایی او می‌شوم که با آن می‌شنود و بینایی‌اش می‌شوم که با آن می‌بیند و دستش می‌شوم که با آن می‌گیرد و پایش می‌شوم که با آن می‌رود و اگر از من بخواهد قطعا به او عطا خواهم کرد و اگر به من پناه آورد قطعا به او پناه خواهم داد به روایت بخاری (۶۵۰۲).

ثانیا:

دربارهٔ فضیلت اعتکاف و ثواب آن احادیثی وارد شده اما همه‌اش یا ضعیف است یا ساختگی.

ابوداوود می‌گوید: به احمد (یعنی امام احمد بن حنبل) گفتم: دربارهٔ فضیلت اعتکاف چیزی (حدیثی) می‌شناسی؟ گفت: خیر، جز اندکی که ضعیف است. (مسائل أبي داود: ۹۶).

از جملهٔ این احادیث:

۱ـ ابن ماجه (۱۷۸۱) از ابن عباس روایت کرده که رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ دربارهٔ شخص معتکف می‌فرماید: آن

گناهان را باز می‌دارد و از حسنات چنان بر وی جاری می‌گرداند که انگار همهٔ نیکی‌ها را انجام داده است آلبانی در ضعیف ابن ماجه این روایت را ضعیف دانسته است.

۲ـ طبرانی و حاکم و بیهقی (که بیهقی خود این روایت را ضعیف دانسته) از ابن عباس روایت کرده‌اند که رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ فرمودند: هرکس یک روز را برای خشنودی الله اعتکاف کند، الله میان او و آتش سه خندق قرار می‌دهد که فاصلهٔ آن دورتر از مشرق و مغرب است آلبانی در سلسلة الضعیفة (۵۳۴۵) آن را ضعیف دانسته است.

۳ـ دیلمی از عایشه ـ رضی الله عنها ـ روایت کرده که رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ فرمودند: هر که از روی ایمان و احتساب به اعتکاف بنشیند گناهان گذشته‌اش آمرزیده می‌شود آلبانی در ضعیف الجامع (۵۴۴۲) آن را ضعیف دانسته است.

۴ـ بیهقی از حسین بن علی رضی الله عنهما روایت کرده (و خود این روایت را ضعیف دانسته) که رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ فرمودند: هر کس ده روز را در رمضان روزه گیرد مانند دو حج و دو عمره است آلبانی این روایت را در سلسلة الضعیفة (۵۱۸) آورده و درباره‌اش گفته: ساختگی است.